

bogatstvo stilova – srpskovizantijski, moravska škola, romani-ka, barok i čudne primese iz jermenskog, levantinskog, mediteranskog i vlaškog podneblja. Retka prilika da se na jednom mestu apsolvira naše bogato manastirsko nasleđe.

Profilišući autorkinu ličnost i jasno izraženu tematsku vokaciju, upravnik Muzeja SPC dr Slobodan Mileusnić u katalogu ističe – *Autorka je potvrdila iskonsku bogoslovsku misao da je celokupno ljudsko stvaralaštvo duhovna refleksija, odsjaj vremena u kome živimo. To je ustvari njena molitva i uzdarje. Snagom duha i svetosavske prosvetljenosti učinila je likovni iskorak, pokušavši, i to uspešno, da kraičkom duše zaviri u manastirska vekovna molitvena tihovanja, da ikonopiše bogougodnike Božje.*

BOGOMDANI IKONOPISAC

Dve ikone unose kontrapunkt – Bogorodica sa Hristom i sv. Teodor Vršanski. Po kanonskom uzusu živopisci i ikonopisci dobijaju blagoslov za svoju delatnost, što se poklapa sa stavom SPC da hramove projektuju samo vernici. Neimarski proces i živopis jesu

transpozicija liturgije... valja je skrušeno i s ljubavlju izvesti. Minuciozno oslikani likovi zadržavaju sve odlike vizantološke sakralne likovnosti, sa koloristikom svežinom i grafičkom minucioznošću. Besprekornom tehnikom dočarani su likovi, odeća, detalji.

U poređenju sa slikama manastira, ikone zrače višim profesionalizmom koji se stiže mukotrpnim studijama. U ovom slučaju, izuzetni talent Ružice Todorović, samo formalno amaterke, otkriva se tek u likovno–tematskoj sferi ikonopisanja što nas navodi da umetnici sugerišemo usmerenje na likovnu oblast u kojoj postiže zaista upečatljive rezultate.

Ovaj potpisnik, kao višekratni član Komisije ULUPUDS–a za prijem novih članova, više puta je imao prilike da prima nove članove, ikonopisce, čiji radovi po kvalitetu zaostaju za ikonama Ružice Todorović. To je dovoljno da se rangiraju njena umetnička snaga i kreativni potencijal koji svakodnevni plemeniti poziv nastavnice ozračuju još plemenitijim sastojkom... nimbusom pravoslavnih svetaca i Pantokratora iz, suncem ili polijelejima obasjanih, centralnih kupola manastira.

S O M B O R

Miroslav Josić Višnjic

VESNA MIJIN

Kulturni centar Laza Kostić, Jul 2005.

Slike rečito govore odjednom. Oko ih pročita i čuje u deliću sekunde. Za prozu treba vremena, a muzika sama pronalazi puteve do ljudske duše. Slike su negde između proze i muzike. One pričaju priče melodijom boja i površina. Vesna Mijin je završila novosadsku Akademiju u klasi profesora Tomića, učila je u versajskoj Školi lepih umetnosti, a osim toga ima još tri "škole", rođena je u Banatu, studirala u Bačkoj, a živi u Sremu.

Slika, crta i piše pesme.

Ona koristi jake boje, telo u pokretu, biljke i životinje, a hoće da ispriča priče iz snova. Ona odlazi u svoj čardak ni na nebu ni na zemlji ni pod nebom u kojem igra vilinska kola. U njenom društvu su Perun, Svetivid, Triglav, Dažbog... Kad slika petla, drvo ili leptira, ona u platno unosi sve boje iz duge. Jedino su mitološka stabla sa golim granama, jednobojna. Slike su vesnik koji nam, "među javom i med snom", otkriva naivnost i nevinost sveta. Kao što postoje drame u drami (setimo se Hamleta), priče u priči (u mojim knjigama i tv–drami Pogledaj me nevernice), tako kod Vesne postoji slika u slici. Osim pravog okvira, na platnima su i oslikani ramovi sa polukružnim svodom. Ona u radove sa

mitološkim motivom upisuje ikonične predstave, razigrano kolo golih ženskih tela i poneku životinju. Priče u slikama Vesne Mijin su apokrifne, poreklo im je skriveno a poruka im je otkana na bogatoj lirskoj paleti. A ima u njima i nešto burleskno, kao da su bojene perom Rastka Petrovića koji otvara kapije raja, pričvršćuje krila naročitim kočicama, isteruje crvene i putaste konje i pušta najstarijeg sina Perunovog da ljubi kćerku boga Radgosta, onog lelujavog Rastka koji je jednu glavu Triglava ispunio rajskim, drugu zemaljskim a trću nebeskim bolom.

Izvorna grčka reč kaže da je mitologos pripovedač, skupljač i poznavalac priča, bajki i mitova, slikar snova i vihora. To bi potpisao i pesnik Laza Kostić, otac "pletisanke".

Slikarka Vesna Mijin je mitolog sa četkicom. Ona nam bojom priča bajke o biljkama i životinjama, o telu, o bogovima, herojima, vilama i čudima. Ona traga za primitivnim, ogoljenim mitom, puna strasti, posvećena ekstazi koja damare srca prenosi u penzlu. Na njenim platnima prepliću se slovenska paganska i hrišćanska tradicija, ne toliko u priči koliko u strukturi slike. Ona fragmentarnošću oslobađa mitsku priču od naslaga junaštva i kanonizovane legende, kao da hoće da naslika zagonetku, razbajlicu, bajanje, molitvu ili napev.

Gledao sam otvorenim očima Vesnine zanosne slike i crteže, plavetnost prepisanu sa neba, njena raspričana jaja, "uskršnju radost" sa inicijalima, folklornim i hrišćanskim motivima, znam dobro da se oni koji to vide neće kajati.